

رنجنامه امیرالمؤمنین (ع)
بعد از رحلت رسول اکرم (ص)

شرح خطبه شقیه

از خطبه‌های امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب (ع)

(خطبه بیوم نهج البلاغه)

www.kelab.ir

یعقوب جعفری

سرشناسه	جعفری نیا، یعقوب، ۱۳۳۵ -
عنوان قراردادی	Yaqub Sheikh Jafariya
عنوان و نام پدیدآور	نهج البلاغه، خطبه ششقیه، فارسی، شرح
مشخصات نشر	شرح خطبه ششقیه از امیرالمومنین علی بن ابیطالب (ع) (خطبه سوم نهج البلاغه) / یعقوب جعفری، قم: نسیم کوثر، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	۱۶۸ ص.
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۲۴۰-۶۲۹-۶
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
موضوع	علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. - نهج البلاغه، خطبه ششقیه -- نقد و تفسیر
موضوع	Khutbah, Balaghah - Nahjol I Imam, talib-Abi ibn Ali interpretation and Criticism - Shaqshaqiah
موضوع	علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. -- خطبه‌ها
موضوع	Imam, talib-Abi ibn Ali, ۶۰۰-۶۶۱ -- speaking Public

انتشارات نسیم کوثر

قم - خیابان معلم - مجتمع ناشران - پلاک ۴۰
روابط عمومی: ۰۲۵-۳۷۷۳۴۳۷۷ - دفتر فروش: ۰۲۵-۳۷۷۳۴۳۷۷

شناسنامه

عنوان: شرح خطبه ششقیه

نویسنده: یعقوب جعفری

ناشر: نسیم کوثر

چاپ: کوثر

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۱

قیمت: ۱۳۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۴۰-۶۲۹-۶

تیراژ ۲ - جلد

مقدمه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ وَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى أَعْدَائِهِمْ أَجْمَعِينَ.

کتاب شریف نهج البلاغه، مجموعه‌ای از خطبه‌ها و نامه‌ها و سخنان کوتاه و حکمت آمیز امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب (ع) است که توسط مرحوم سید رضی گزینش شده است. مطابق تقسیم بندی سید رضی، این کتاب از سه بخش: خطبه‌ها، نامه‌ها و کلمات قصار تشکیل می‌شود.

در میان خطبه‌های نهج البلاغه، خطبه سوم که به خطبه ششقیه معروف شده، از اهمیت بسیاری برخوردار است.

این خطبه در واقع، یک دوره از تاریخ سیاسی اسلام مربوط به عصر خلفای نخستین پس از رحلت پیامبر (ص) را در بر می‌گیرد. امام (ع) در این خطبه عملکرد خلفا را نقد می‌کند و مشروعیت آنها را زیر سوال می‌برد و دشمنی‌هایی می‌گوید که حتی پس از بیعت مردم با او در حق آن حضرت روا داشته شد.

امام (ع) در این خطبه با صراحت، این حقیقت را بیان می‌کند که بعد از رسول خدا (ص)، او محور اصلی خلافت و جانشینی و از همه شایسته‌تر برای آن بود و تاکید می‌کند که خود این خلفا آن را می‌دانستند.

خطبه ناتمام ششقیه، علاوه بر تحلیل‌های تاریخی، نوعی رنجنامه امام از کسانی است که او را از حق مسلم خود محروم کردند. دردآور اینکه او به خاطر مصلحت اسلام و هم بنا بر سفارش پیامبر نمی‌توانست اقدام عملی بکند و لذا فقط به دادخواهی برخاست و واقعیت تلخ جامعه اسلامی را به زبان آورد. این خطبه یک سند معتبر و بی‌نظیر تاریخی از صدر اسلام و یک میراث فرهنگی است که برجای مانده و سند معتبری دارد که به بررسی آن خواهیم پرداخت.